

2. Pan sekční šef reaguje na mou poznámku, že pojednou se dovolává ve své »odpovědi« na vyplnění povážlivé mezery u tiskové novelé mých přednášek, tedy autority profesora, jehož sám v »odpovědi« tohoto titulu zbavil. Není pry ve vědecké literatuře zvykem připojovati ke změnu autorů titulu. To je arci pravda. Ale není správné, že se ve své »odpovědi« této zvyklosti přidržel. Naopak, je k mému jménu v »odpovědi« titul připojován, a to konstantně a bez výniměčně titul »doktora« (i tam, kde je řeč o mých universitních přednáškách). To však není ve vědecké literatuře obvyklé a činilo dojem úmyslnosti (man merkt die Absicht...). Jen proto jsem učinil příležitostně onu poznámku. Nikdy před tím jsem nikomu nevytýkal, že k mému jménu nepřipojil titulu, ač se to stalo v četných kritikách, recenzích a jiných publikacích na tisíckrát. Činím tak i sám a nepotřebuju snad ujišťovati, že to ani v budoucnosti nikomu vytýkati nebudu.

3. Protestovati musím proti výkladu, který pan sekční šef dává výrazu »ochotný« v mých slovech o »informaci některého ochotného předsedy kmetského soudu«, jako by byl míněn předseda ochotný k podání neobjektivního posudku. Nepředpokládám je zajisté jasno, že míněn je předseda, který je ochoten podati takovou informaci, vyžadující prohlížení celé řady spisů, ač by mohl prostě odkázati na tajnost hlasování a hlasovacího protokolu. Právě má bývalá dlouholetá příslušnost k soudcovskému stavu, jehož jsem si nepřestal vysoce vážiti, měla mne chrániti před podobnou insinuací. Konstatuji, že slovo »ochotného« není v mé replice v uvozovkách.

Prosím váženou redakci, aby popřála místa těmto řádkům.

V dokonale úctě

Dr. Aug. Miříčka.

Redakce, vyhovujíc žádosti obou autorů, uveřejňuje ochotně obě poslané opravy s poznámkou, že považuje rozpravu po stránce věcné za ukončenu.

Redakce.

Prof. Dr. Karel Laštovka:

Rozhodnutí Nejv. Spr. soudu R. Č. S.

Dávka z přírustku hodnoty. Vrácení dávky.

(Nález spr. soudu 31. V. 1926 č. 11644.)

Firma žádala o vrácení dávky již zapravené z důvodu § 2. zák. ze dne 4. července 1923 č. 151. Sb. z. a n., poněvadž převod nemovitostí se stal při přeměně společnosti s omezeným ručením, jakou byla stěžující si firma, v novou společnost akciovou.

Má-li býti rozhodováno o této žádosti, dlužno předem zjistiti, zda-li tu jsou splněny podmínky, za nichž dávka neměla býti vyměřena a předepsána již původně, aneb zdali se skutkový nebo právní stav věci změnil tak, že nastal důvod pro změnu předpisu o vrácení dávky, pokud snad byla placena indebite.

Pro řízení o vrácení dávky není v dávkovém řádu pozitivních předpisů. Avšak otázka, zdali tu jsou podmínky pro změnu původního předpisu, jest jen rubem původního předpisu dávky, neboť bude při tom zkoumati, zdali tu jsou podmínky pro předpis dávky, či pro osvobození od ní. Musí se proto řízení o této otázce díti dle těchto norem, jako řízení pro vyměření a předepsání dávky a nutno tudíž pro řízení o vrácení dávky již zapravené použití stejných předpisů, jako pro řízení o vyměření dávky. První stolici pro rozhodnutí o nároku na vrácení dávky jest tudíž úřad dávku vyměřující.

Výčepnická licence na Slovensku.

Dle nálezu spr. soudu 4. VI. 1926 č. 11814, rozhoduje o žádostech za udělení výčepnické licence v první instanci příslušné finanční ředitelství, v druhé stolici pak dle nařízení č. 12. Sb. z. a n. ex 1919, generální finanční ředitelství pro Slovensko. Naproti tomu ministr s plnou mocí pro správu Slovenska není vůbec povolán rozhodovati o žádostech za udělení výčepnické licence.

Poplatkový ekvivalent na Slovensku.

Dle nálezu 8. V. 1926 č. 9796. bylo ustanovení § 13. uh. poplatkových pravidel zrušeno zák. čl. XI/1918.

Poplatky převodní. Slovensko.

Dle nálezu 22. V. 1926 č. 10664. zanikly státním převratem z r. 1918 všechny výhody poplatkové, přiznané bývalým uherským státem »Maďarskému zemskému svazu pozemkových uvěrných ústavů« v Budapešti (»Magyar Földhitelintézetek Országos Szövetsége«), vzhledem k jeho osobní povaze, a to nejen o osobní osvobození od kollek a poplatků podle § 2. č. 2. zák. čl. XV/1911, nýbrž i osvobození pro právní jednání převodní ve smyslu § 2. č. 3. cit. zák. a § 21. odst. 4. zák. čl. XI/1918, neboť i tato výhoda, ač byla přiznána pro právní jednání, a svými účinky tedy měla se jevití jako osvobození věcné (srov. ustanovení § 21. posl. odst. zák. čl. XI/1918), přece v podstatě přiznána byla právě jen pro právní jednání o převodu nemovitosti, uzavřená s tímto ústavem, tedy vzhledem k určité osobě, takže i tu jde v podstatě o osobní výhodu tohoto ústavu.

Státní občanství. Smlouva Brněnská.

Ministerstvo vnitra odmítlo opční prohlášení pro československé státní občanství po rozumu čl. 8. smlouvy mezi republikou Československou a republikou Rakouskou o státním občanství a ochraně menšin, podepsané v Brně dne 7. června 1920 č. 107. Sb. z. a n. ex 1921 z toho důvodu, že normované tam právo opce nepřísluší osobám, které v rozhodné době měly svoje bydliště také mimo území Československé republiky, t. j., že nemožou optovati pro československé státní občanství ti příslušníci republiky Rakouské, kteří sice měli nejméně pro shora zmíněnou dobu své bydliště v území republiky Československé, kteří však kromě toho měli také ještě druhé svoje bydliště na území státu rakouského. Nejvyšší správní soud v nálezu 15./V. 1926 ai 10120 uznal tento názor správným.

Užívání jazyka v župním zastupitelstvu.

(Nález spr. soudu ze dne 24. VI. 1926 č. 13361.)

Člen župního zastupitelstva, který jest příslušníkem jazykové minority, nemá nároku, aby mu byly do jeho řeči překládány, jak obsah debaty, tak i referáty a návrhy zpravodajů.

Pronájem nemovitosti na Slovensku. Schválení smlouvy.

(Nález spr. soudu 14. VI. 1926 č. 12669.)

Nařízení ministra s plnou mocí pro správu Slovenska ze dne 12./I. 1919 č. 11. (Ú. N. č. 3. a 4. 1919) vydáno bylo k provedení § 4. zákona ze dne 10. prosince 1918 č. 64. Sb. z. a n., který stanoví, že každé zcizení a pronájemy mezi živými, jakož i zastavení a reálné smluvní a exekuční zatížení nemovitosti bez souhlasu orgánu, který vláda Československé republiky k tomu určí, jsou neplatné.

Ustanovení toto nebylo žádným pozdějším zákonem ani výslovně ani mlčky derogováno; účinnost jeho naopak uznána byla i zákonodárcím o pozemkové reformě (srov. na př. § 5. druhou větu zákona ze

dne 11. června 1919 č. 330.), aniž by předpisy o pozemkové reformě význam jeho nějak byl dotčen. Upravuje § 4. cit. zákona č. 64. z r. 1918 potřebu schvalování soukromoprávních dispozic s nemovitostmi, jak plyne zejména z prováděcího nařízení ministra s plnou mocí pro správu Slovenska ze dne 12. ledna 1919 č. 11, se zcela jiných hledisek, než zákony o pozemkové reformě, máje při tom na zřeteli všeobecné zájmy Československého státu (ku př. udržení způsobilého stavu rolnického, zachování středního a malého statku ve svých podstatných částech, zabránění, aby se netvořily velkostatky, aby se nevyvíjelo nezřízené sprostředkovatelství a výdělečné parcelářství a pod.), kdežto předpis § 7. zákona záborového dává státnímu úřadu pozemkovému možnost, zkoumati přípustnost soukromoprávních dispozic toliko s hledisek pozemkové reformy a vztahuje se toliko na majetek zabraný. Z toho pak plyne dvojitý důsledek, a sice 1) ten, že § 4. zákona č. 64/1918 jest dosud účinným a v důsledku toho jest účinným i cit. nařízení ministra s plnou mocí pro správu Slovenska a 2) že jest zcela nerozhodno, zda pronájemní smlouva potřebuje ještě také schválení se strany státního pozemkového úřadu s hledisek pozemkové reformy.

Obce na Slovensku.

Dle nálezu spr. soudu 28. I. 1926 č. 1556 a 22. VI. 1926 č. 13035. přísluší za účinnosti župního zákona č. 126/20. v záležitostech veřejných zaměstnanců velkých obcí na Slovensku rozhodovati o odvolání z usnesení obecního zastupitelstva jediné župním úřadům (s vyloučením okresních úřadů a okresních i župních výborů).

Poplatky. Poměr k cizině (Maďarsku).

(Nález spr. soudu 14. V. 1926 č. 10256.)

Podle správních spisů byla darovací smlouva o nemovitostech darovaných stěžovatelům v obci Tiszaadony uzavřena dne 12. července 1918. K poplatku byla dle správních spisů přibhlášena u berního úřadu v Beregsásu dne 13. července 1918. V této době obec Tiszaadony příslušela ku správnímu obvodu berního úřadu a finančního ředitelství v Beregsásu, a byly tedy tyto úřady tehdy k vyměření poplatku z darovací smlouvy příslušny.

Když uherský stát se rozpadl a státním převratem ze dne 28. října 1918 vznikl samostatný Československý stát, obec Tiszaadony náležela ode dne jeho vzniku ku státu maďarskému a leží tudíž v cizině.

Berní výsost Československého státu zahrnuje v sobě dojísta, jak též v § 6. vládního nařízení ze dne 4. října 1919 č. 313. Sb. z. a n. o působnosti finančních prokuratur bylo výslovně stanoveno, také právo vybíratí všeliké poplatky a daně i za dobu před 28. říjnem 1918.

Avšak berní výsost nemůže se vztahovati na poplatky, které týkají se nemovitosti ležící mimo území Československé republiky, byt i povinnost poplatková ve prospěch bývalého uherského státu byla vznikla před 28. říjnem 1918, poněvadž v případech těch nelze právem tvrditi, že by byl stát Československý nabyt nároku na poplatek ten, když nebyl předepsán do 28. října 1918, kdy bylo jisto, že obec Tiszaadony nenáleží k území Československé republiky.

Obce na Slovensku. Systemisace úřednických míst.

(Nález spr. soudu 22. VI. 1926 č. 13037.)

Když město T. se z města s regulovaným magistrátem stalo velkou obcí, usnesl se zastupitelský sbor města 30. ledna 1923, že jmenovitě uvedené zaměstnance do svých služeb dočasně na jeden rok převzeme a že převzatí zaměstnanci po jednoročním úspěšném účinkování budou ve svých službách definitivně potvrzeni. V zasedání 15. dubna

1924, na jehož pořadu byly osobní záležitosti městských zaměstnanců, jejich definitivní ustanovení a propočítání služební doby, bylo usnesením zastupitelského sboru systemisováno za účelem obstarávání obecní správy předběžně až do zřízení řádného městského organizačního statutu více úřednických a zřízeneckých míst a na místa ta definitivně ustanovení jmenovitě uvedeni dosud ve službách města působící úředníci a zřizenci. Ohledně úhrady výdajů tímto usnesením způsobených bylo uvedeno, že ku krytí jejich a doplatků stojí k dispozici taková úhrada, která výšku obecních přírážek nezměňuje. Usnesení to bylo v cestě instanční na stížnost poplatníků schváleno župním úřadem a potvrzeno i spr. soudem, který uvedl: Usnesení obecního zastupitelstva o systemisaci a obsazení míst zaměstnaneckých má ve svých důsledcích sice vliv na finanční hospodářství obce, není však přece v první řadě mež věcí organizace obecní správy a musí z tohoto stanoviska býti posouzeno.

Platí tudíž pro věci toho druhu zákon z 30. června 1921 č. 241. Sb. z. a n., dle něhož přísluší okresnímu výboru táž dozorcí práva, jež náležela municipálním výborům a do usnesení okresních výborů stížnost k župnímu úřadu. Z ustanovení toho se podává, že okresní výbor jest povolán rozhodovati o stížnostech do usnesení obecního zastupitelstva a usnáší se o schválení těchto usnesení, pokud schválení třeba, župní úřad pak rozhoduje konečně o stížnosti do rozhodnutí okresního výboru a vykonává dozor, který snad okresní výbor opomenul.

Tím vyvráceno jest tvrzení, že ve věci systemisování zaměstnaneckých míst jde stížnost na úřad III. stolice, při čemž důžno zdůrazniti, že předpisy §§ 1., 2. a 3. zák. čl. XX. z r. 1901 v instančním postupu dle § 12. téhož zák. čl. neplatí při vecech, kde přípustna jest stížnost na správní soud a že za nynějšího stavu právního jest stížnost na Nejvyšší správní soud zásadně přípustná do každého konečného rozhodnutí úřadu správního.

Poplatky na Slovensku. Doručování.

Podle nálezu spr. soudu 8. V. 1926 č. 9795. jsou všeobecné předpisy o platebních rozkazech vydaných ve věcech poplatkových a o způsobu jejich doručování obsaženy v §§ 132. a násl. uh. popl. pravidel (§ 13. a násl. zák. čl. XXXIV/1881). Zde přichází v úvahu předpis § 135., jenž stanoví, že, nezastihne-li doručitel stranu doma nebo odepře-li tato nebo její domácí lidé přijetí platební příkaz, provede se doručení poštou ma podací receptis, na základě kterého se pokládá doručení za provedené. Účel a smysl tohoto ustanovení jest prostě ten, že právní účinky doručení platebního rozkazu mají nastati i tehdy, když tento úřední spis medostane se at již přímo at již vůbec do rukou adresátových. Tak jako na př. působí proti adresátu doručení, které se stalo do rukou jeho zmocněnce, právě tak má také působiti cit. paragrafem normované náhradní doručení úředního aktu do rukou některého z »domácích lidí« — poplatníka. Citovaný předpis § 135. melze vyložití jinak, nežli že doručující orgán má se sice nejprve pokusiti o doručení úředního aktu do vlastních rukou adresátových, nezastihne-li ho však doma, pak může a má akt ten doručiti některému (dospělému) členu rodiny adresátovy, na př. manželce a teprve, když by se jak adresát, tak i členové jeho rodiny zdráhali úřední akt přijmouti, má přikročiti k doručení poštou. Každý z těchto uvedených způsobů doručení má však po zákonu týž účinek jako skutečné odevzdání do rukou adresátových.

Že tento výklad § 135. uh. popl. prav. jest správným, tomu zejména také nasvědčují obdobné předpisy o doručování úředních aktů ve věcech daňových (§ 196. č. 6 a) úpravy 50.000 ex 1913, resp. 132.000 ex 1923), kde se výslovně stanoví, že rozhodnutí a výroky finančních úřadů mají se doručiti interesovaným stranám, ale v nepřítomnosti jich některému dospělému členu rodiny.